

Tale om i Stedet for den Bevilling, som fratages os, at give en ny paa 8,000 Kr. til Foredragsforeninger. Det gaar mig ligesom det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), der nylig talte, at det er mig meget uklart, hvorledes den Bevilling vil komme til at virke. Jeg tror ikke, som han sagde, at Foredragsforeninger ikke eksistere, men det er nok muligt, at der ikke eksisterer saadanne Foredragsforeninger som de her forudsatte; thi det synes at være Mening, at disse Foredragsforeninger skulle bestaa alene af næringsdrivende eller Arbejdere, saa det skal være en særlig Slags Foredragsforeninger. Men hvorledes dette nu end forholder sig, er jo Forholdet det, som den ærede Ordfører ogsaa sagde, at der skal skabes noget nyt; dette er i hvert Tilfælde en Omvej, idet man siger til os: I maa først lave nogle ny Foreninger, for at I kunne faa disse Penge, men nægte dem ville vi egentlig ikke. Der ligger imidlertid heri en bestemt Tilkendegivelse af, at man ikke længer vil give Tilskuddet til de Foreninger, der hidtil have faaet det, og som ere Foredragsforeninger, men ganske vist Haandværkerforeninger tillige eller hovedsagelig. Naar man fratager disse Foreninger Tilskuddet for at give det til ny, som endnu ikke ere til, maa man have Grunde dertil. Man maa sikkert mene, at Tilskuddet er misbrugt paa en eller anden Maade. Nu omtalte jeg denne Sag ved Finanslovens 2den Behandling, og jeg skal ikke gentage, hvad jeg sagde der. Jeg skal kun hævde, at der ikke er fremført noget som helst, der taler for, at denne Bevilling er bleven misbrugt. Et enkelt Medlem (J. Jensen, Bælum) nævnede ved Finanslovens 2den Behandling, at der var talt Politik i disse Foredrag. Dette ærede Medlem er ikke til Stede i Dag. Jeg har imidlertid spurgt ham om, hvad han sigtede til, og han har erkendt og sagt, at han vidste intet, men han havde hørt noget. Nu kan jeg sige, at jeg har kendt denne Virksomhed i de sidste 5 Aar, og der er i hvert Fald i den Tid absolut intet som helst sket, som kan fremføres til Støtte for Paastanden om, at der i de omhandlede Foredrag er talt om Politik i den Betydning, hvori man plejer at tage dette Ord. Men saa kan man sige en anden Ting, som ogsaa den ærede Ordfører nævnte, at det at tale om Næringslovgivning og Toldspørgsmaal er Politik. Det kan man ganske rigtig sige, det nævnte jeg selv ved Finanslovens 2den Behandling; man bebrejdede os da, at vi ikke holdt faglige Foredrag,

og derimod sagde jeg, at specielle faglige Foredrag kunde ikke afholdes, fordi Foredraget da maatte dreje sig om et enkelt Fags Forhold, og ved Afholdelsen af Foredrag om Skomagerforhold f. Eks., selv i en By som Aarhus, vilde der kun være en ganske lille Kreds, der havde Interesse i at høre Foredraget. De faglige Oplysningsforedrag, der skulde afholdes, maatte derfor omhandle saadanne Interesse-Spørgsmaal, som vare fælles for alle Haandværkere, f. Eks. Nærings- og Toldspørgsmaal; men vi for vort Vedkommende vare betænkelige ved at holde den Slags Foredrag, og derfor er det ogsaa saaledes, som det fremgaar af Beretningen, der er omdelt paa ærede Medlemmers Pladser, at af 200 Foredrag i Fjor var der kun 2, der drejede sig om Toldspørgsmaal, og jeg kan tilføje, at af 175 Foredrag, der ere afholdte i indeværende Vinter, har kun et drejet sig derom. Vi have altsaa selv været betænkelige og tvivlende og derfor kun undtagelsesvis ladet afholde saadanne Foredrag. Og hvis nu dette var galt, behøvede man jo ikke derfor at fratage Fællesrepræsentationen Bevillingen; man behøvede jo blot at lade os vide, at man ikke ønskede saadanne Foredrag afholdte. Naturligvis har det slet ingen Betydning for Institutionen — naar den kun har holdt 2 saadanne Foredrag det ene Aar og 1 det andet — da at faa at vide, at den slet ikke maa holde saadanne Foredrag. Den savner jo ikke egne Midler til at afholde Snese eller flere af saadanne Foredrag, naar den finder det ønskeligt. Men det vil jeg fremhæve, fra den Side, som er vort Tilsyn, nemlig Indenrigsministeriet, er der ingen Sinde fremkommet nogen som helst Antydning af Misfornøjelse med Foredragsprogrammet — Ministeriet faar jo hvert Aar Indberetning om Foredragene med nøjagtig Oplysning om deres Indhold o. s. v. — eller nogen Tilkendegivelse af, at Foredragsbevillingerne vare anvendte paa en urigtig Maade. Der behøvedes jo ellers blot et Vink for at fjerne det, som fandtes at være uberettiget. Jeg vil derfor tillade mig at paastaa, at Bevillingen ikke er bleven misbrugt. Den ærede Ordfører sagde, at nogle af Foredragene havde været mindre heldige — eller nej, jeg tror, han sagde, at nogle af Foredragene havde været af underholdende Natur. Det tror jeg dog ikke, den ærede Ordfører kan paavise. Det er ikke mig bekendt, og det er ikke Fællesrepræsentationens Bestyrelse bevidst, at den nogen Sinde har udsendt en Foredragsholder, der skulde tale om Ting, der vare